

Hallitus esittää HE 1/2025 eduskunnalle laiksi patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta sekä ampuma-ase lain muuttamisesta.

Hallituksen esitys on luomassa tarpeetonta, hidasta ja kallista byrokratiaa:

- Norjaan suuntautuva metsästys- tai ampumaurheilumatka vaatisi 126€ vientiluvan omille aseille. Lupa tietysti aina myönnetään.
- Historiallisen, asekeräilyllisen patruunahylsyn vaihtokauppa esim. NATO-maihin USA:an, Iso-Britanniaan, Kanadaan, Islantiin tai Norjaan vaatisi 126€ vientiluvan. Tämä olisi käytännössä kieltö. Lupa myönnettäisiin aina.
- Patruunan komponentin "ammusta" ei ole määritelty. Ammus on myös haulipatruunan hauli. Mikä tahansa metallikuula on hauli ja sitä voidaan käyttää ammuksena. Huonosti laadittu hallituksen esitys kieltäisi korona-lautapelin viennin, koska se sisältää metallikuulia.

Vienti Venäjälle loppui jo 2022. **Pakotteet estävät jo nyt aseisiin liittyvät ja kaksikäyttöiset nimikkeet, kuten patruunakomponentit.** Vientilupa ei ole kestävä peruste pakotteiden toteuttamiselle. Mitä tapahtuu, kun pakotteista luovutaan? **Muutetaanko sitten taas ampuma-aselakia, kun sota loppuu** ja nämä uudet aselain kiristykset eivät ole enää tarpeellisia?

Esitys kiristää aselakia ja kieltää yksityistä metsästystä, ampumaurheilua, reserviläistoimintaa ja asekeräilyä.

2011 kouluampumisten jälkeen lainsäätäjä edellytti poliisilta tiukkaa suhtautumista aseenomistajiin. Tiukka asenne muodostui osaksi lupahallintokulttuuria. **Edellinen hallitus lopulta linjasi, että aselakia ei enää kiristetä.** Olisiko aselakia jo kiristetty tarpeeksi?

Hallituksen esityksessä aselakia kiristetään ja byrokratiaa lisätään edelleen, vaikka maanpuolustukseen panostetaan ennennäkemättömällä tavalla, ampumaratoja rakennetaan, byrokratiaa vähennetään ja ampuma- ja reserviläistoimintaa edistetään. **Hallinto toimii itseään vastaan; toinen pää edistää ja toinen pää kieltää.**

Aselupien hinnat ovat nousseet vuosi vuodelta, **tavallinen aselupa maksaa jo 126€.** Korkea lupamaksu on keino kieltää aseita ja samalla se murentaa maanpuolustusta, tuhoaa sotiin ja aseisiin liittyvää kulttuuriperintöä ja sen siirtämistä tuleville polville.

Yksityiskohtaiset perustelut

Hallituksen esitys kertoo toteuttavansa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 258/2012, josta 2025 on tullut uudelleenlaadittu asetus (EU) 2025/41. Jäljempänä *asevientiasetus*. Kuitenkin esitys **kiristää aselakia enemmän, kuin mitä asevientiasetus vaatisi**. Asevientiasetus on ollut voimassa jo vuodesta 2012.

HE 1/2025 esittää kaiken EU:n ulkopuolelle tapahtuvan aseiden, niiden osien, olennaisten komponenttien, sekä ampumatarvikkeisen ja niiden komponenttien vaativan vientiluvan. Oli tarkoituksena mikä tahansa, kuten metsästysmatka tai asekeräilyn historiallisen hylsyn vaihtokauppa.

EU:n asevientiasetus määrittelee luvanvaraisuuteen poikkeukset.

Asevientiasetuksessa metsästys-, historian elävöittämis- tai ampumaurheilumatka ei vaadi vientilupaa:

III LUKU

VIENTIÄ, JÄLLEENVIENTIÄ JA POISTUMISTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

22 artikla

Vapautus vientilupaa koskevasta vaatimuksesta

1. Poiketen siitä, mitä 19 artiklan 1 kohdassa säädetään, lueteltujen tavaroiden väliaikaiseen vientiin tai jälleenvientiin ei vaadita vientilupaa seuraavissa tapauksissa:

a)

metsästäjät, historian elävöittäjät tai urheiluampujat vievät kolmanteen maahan väliaikaisesti ampuma-aseita, jotka ovat heidän hallussaan laillisesti ja osa heidän mukanaan olevia henkilökohtaisia matkatavaroita, edellyttäen että he toimittavat poistumispaikan toimivaltaiselle viranomaiselle sähköisen lupajärjestelmän kautta vähintään 10 työpäivää ennen tavaroiden vientiä unionin tullialueelta seuraavat tiedot: [...]

Hallituksen esityksen mukaan metsästys- tai historiallinen ampumakilpailu Norjassa vaatii esityksen mukaan 126€ vientiluvan. Perusteluna sanotaan Venäjän ”*pakotejärjestelmän aukoton toimivuus*”, mikä on tässä vähintään epäoleellista.

Nykyinen ampuma-aselaki otti tarkoituksella yksityisen viennin huomioon, ja käytti esimerkkinä Norjaan tapahtuvaa metsästys- tai ampumaurheilumatkaa (HE 183/1997). Ampuma-aselain 19 §:n 1 momentissa säädetään että vienti yksityistä tarkoitusta varten ei ole luvanvaraista. Hallituksen esitys on kumoamassa yksityisen viennin poikkeuksen kokonaan. Nyt esimerkiksi NATO-maihin Norjaan, USA:an, Kanadaan, Islantiin tai Iso-Britanniaan tapahtuva ampumaurheilun tai metsästyksen vaatima kuljetus vaatisi aina vientiluvan. Siitä huolimatta, että asevientiasetus sanoo, että vientilupaa ei vaadita.

Patruunoiden komponenttien osalta hallituksen esitys määrittelee kokonaan uuden lain: "Laki patruunoiden komponenttien viennin luvanvaraisuudesta". Nyt

asekeräilyllisen hylsyn lähettäminen Norjaan vaatisi 126€ vientiluvan. Asevientiasetus ei tätäkään vaadi:

II: Muut kuin I osassa mainitut ampuma-aseet ja ampumatarvikkeet sekä olennaiset osat.

[...]

2)

*Ampumatarvikkeet: kokonaiset **patruunat tai niiden komponentit**, mukaan luettuina hylsyt, nallit, ruuti, luodit ja ammuksot, joita käytetään ampuma-aseessa, **edellyttäen, että nämä komponentit ovat luvanvaraisia asianomaisessa jäsenvaltiossa***

Koska patruunoiden komponentit eivät ole luvanvaraisia Suomessa, poislukien erityisen vaaralliset luodit, asevientiasetus ei vaadi komponenttien viennin luvanvaraisuutta. Jos esimerkiksi hylsulle tai luodille vaaditaan vientiin lupa, maksu käytännössä kieltää EU:n ulkopuolelle yksityisen lähettämisen kokonaan. Hallituksen esitys käyttää perusteluna: "*Tästä seuraisi se, että patruunoiden komponenttien vienti ei olisi vientivalvonnan piirissä. Tämä vaihtoehto ei ole ollut mahdollinen, koska Venäjä käy edelleenkin hyökkäyssotaa Ukrainassa.*" Väite ei kestä tarkastelua. Pakotteet jo nyt määräävät hylsyjenkin lähettämisen Venäjälle lainvastaiseksi toiminnaksi. Viimeaikaisten tapahtumien valossa näyttäisi jopa siltä, että hallituksen esityksen tullessa laiksi, Venäjä ei enää kävisi hyökkäyssotaa Ukrainassa.